

Overweging bij Matteüs 8: 23-27 en Exodus 14: 9-31

Zondag 22 september 2024

Ds. Dick Snijders

Gemeente van Christus,

In de tijd dat ik bij de zeeverkenner was zeilden we op een middag met drie stalen zeilvletten zo op de overgang van het Hollands Diep, Haringvliet en Volkerak, de drie rivieren waaraan de naam van onze groep 'Driestromengroep', was ontleend. Het zal rond 1976 zijn geweest, ik was al bootsman en had de leiding over de boot. Het staat me nog levendig voor de geest.

Groot open water, een plek die het Hellegat (van het Hellegatsplein) genoemd wordt en dat zou met reden blijken.

Ineens, van het ene op het andere moment, kwam er een stormwind uit het oosten.

Er was niet tegenop te zeilen; het water sloeg aan boord.

Donder en bliksem.

Dan maar met de wind en de golven mee.

Paniek: 'Red ons, we vergaan.'

Ineens was daar een motorjacht dat te hulp schoot.

'Willen jullie een sleep?'

We werden aangelijnd en naar een haven gesleept.

Voor we de haven hadden bereikt, was de wind weer gaan liggen, de zon scheen weer en we vroegen ons af of het echt was gebeurd.

De gebroken mast van een van de andere boten was het bewijs, dat het echt was geweest.

Daar moet ik aan denken bij het lezen van de evangelietekst.

Die sfeer van plotselinge omslag van de situatie en de dreiging roept de tekst op.

Maar er zijn tal van andere momenten dat je je in de boot genomen voelt.

Er zijn van die momenten dat je denkt dat je overal aan hebt gedacht.

Onbezorgd ga je op pad in een sfeer van:

'Het zonnetje lacht, de lucht is blauw, Teletubbies kom maar gauw.'

En dan ineens gebeurt er iets dat alles overhoop gooit.

Weg alle zorgeloosheid, er moet gehandeld worden, de stress giert door je lijf.

Het water roept angst op bij de Israëlieten als ze voor de zee staan, terwijl het leger van de Egyptenaren in de achtervolging is.

Ze kunnen geen kant op totdat er toch een weg zich voor hen uitrolt, recht vooruit.

In het verhaal lezen we dat het water van de zee voor de Israëlieten rechts en links als een muur staat.

Water is in de Bijbel enerzijds bron van leven en anderzijds bron van dood.

In een en hetzelfde verhaal.

Het zal je toch maar gebeuren dat het water rechts en links als een muur blijft staan en dat je er tussendoor kan!

Dat dreiging en gevaar geen dreiging en gevaar zijn.

En wie zou niet willen dat er een beschermende muur om hem of haar zelf heen zou staan, zodat het kwaad dat er in de wereld is halt zou houden en toegang zou hebben tot in je eigen huis, tot in je eigen leven?

Welke ouder zou niet als een muur om zijn kind heen willen staan om het te beschermen voor alle kwaad, voor verdriet en voor pijn, zodat het veilig door het leven kon gaan en gelukkig zou zijn?

Wie zou niet als een muur willen zijn voor allen van wie die houdt, niet alleen voor onze kinderen, ook voor onze levenspartner, voor onze ouders, voor onze vrienden als het leven moeilijk is.

En wie zou geen garantie willen in leven en bij het sterven dat hij veilig de overkant zou halen en dat hij zeker wist dat er inderdaad een overkant is?

Kort geleden las ik een boek waarin een van de personages een visser en zeeman is.

(Maria Boonzaaijer, Hunkering, pag. 233)

Deze zegt: "Vissers geloven in God. Op zee ontkom je daar niet aan. Ze hebben diep ontzag voor de oceaan, omdat die de onmetelijkheid van God weerspiegelt. Een zeeman zal nooit zeggen: je doet het allemaal zelf. Je bestiert je eigen leven. Je bestuurt je eigen schip. De krachten zijn te groot, te onberekenbaar. Je gaat te vaak door het oog van de naald. Je ontkomt te vaak aan die ene golf om nog in toeval te geloven."

Het verlangen naar zo'n muur van water links en rechts is een verlangen dat gevoed wordt door de pijn die we ervaren, door het kwaad dat ons overkomt, door de onzekerheid die ons teistert.

Want de wereld is niet veilig.

We kunnen onze geliefden deze bescherming niet geven.

En zo zien we het in ons eigen leven ook niet gebeuren.

De Israëlieten komen er goed door.

Veilig bereiken ze de overkant.

Dwars door de zee.

Als ze nog eens omkijken zien ze wat hen achtervolgde: wagens, ruiters, paarden.

Ze zijn aan een groot kwaad ontsnapt.

Maar ze zullen zich nog dikwijls afvragen: 'Waar zijn we aan begonnen, hadden we niet beter kunnen blijven zitten waar we zaten.'

De leerlingen zijn met Jezus het schip in gegaan en dan barst de storm los.

Het leven van veel mensen is getekend door tegenslag, teleurstelling, wanhoop, angst.

Ze redden het niet alleen, ze redden het niet op eigen kracht.

Waar is Jezus dan, net nu we hem nodig hebben?

Hij slaapt.

Hoe vaak nemen wij al te eigengereid God onder de arm.

We hebben zijn woord nauwelijks gehoord en we hebben al een programma van activiteiten klaar.

Hij zal het wel zo bedoeld hebben zoals dat wij graag willen uitvoeren.

We doen toch wat Hij heeft gezegd, we voelen ons er prettig bij en moet je zien wat ervan terecht komt?

De twijfel slaat toe.

Is er dan wel een God?

De eigenlijke vraag is of wij wel goed geluisterd hebben; of we het wel goed begrepen hebben.

Voor welke reis hebben we geboekt, toen we bij Jezus in de boot stapten?

Tijdens de storm krijgen de discipelen opnieuw oog voor Jezus.

Van ornament in de boot moet Hij de stuurman worden.

Ze spreken Hem persoonlijk aan:

‘Heer, red ons toch, we vergaan!’

Dan wordt Hij wakker en is Hij er weer bij.

Hij spreekt de wind en het meer bestraffend toe zoals alleen God dat kan.

En Hij zegt tot hen: ‘Waarom hebben jullie zo weinig moed, kleingelovigen?’

Het woord ‘kleingelovigen’ klinkt voor mij liefkozend, in de zin van ‘je moet nog veel leren’.

Ook op onze geloofsweg moeten we altijd nog veel leren.

Een geloofsprogramma, een Bijbel in de boekenkast, een icoon aan de muur, is nog geen geloof.

Geloof is weten met wie je in zee gaat en weten wat je op de reis kunt verwachten.

Geloof is verbonden met ontzag, met respect, met gehoorzaamheid ... met vertrouwen.

Als gelovige mensen worden we niet gespaard voor aanvechting en twijfel door bijvoorbeeld ziekte en aftakeling, armoede, stress, overbelasting, door hoe we als gelovigen en leden van dezelfde gemeente met elkaar omgaan of mensen in het algemeen.

De omstandigheden hebben we lang niet altijd mee; de wind komt niet altijd uit de goede hoek, het succes lacht ons niet steeds toe.

Maar we leren ook dat als we gaan op een woord van God, dat we vertrouwen mogen hebben in de afloop,

niet alleen voor onszelf, maar voor allen die met ons meegaan,

voor allen die meetrekken op dezelfde zee en die in dezelfde storm verzeild zijn geraakt.

Soms met de wind in de rug; soms onder zware storm, maar steeds in vertrouwen.

Wie op God vertrouwt, mag goede hoop hebben op een of andere wijze veilig de overkant te halen.

- Amen.